

**ZAKON
O PROCJENI UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU**

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuje se način i postupak procjene uticaja za projekte koji mogu imati značajan uticaj na životnu sredinu, izrade i ocjene elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu i druga pitanja od značaja za procjenu uticaja na životnu sredinu.

Definicija procjene uticaja na životnu sredinu

Član 2

Procjena uticaja na životnu sredinu je postupak koji obuhvata: pripremu elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu, učešće zainteresovanih organa i organizacija i javnosti, postupak ocjene elaborata i donošenje odluke o davanju saglasnosti, odnosno odbijanju davanja saglasnosti, kao i obrazloženje značajnih uticaja projekta na životnu sredinu na kojem se odluka zasniva, uzimajući u obzir rezultate javnih konsultacija (u daljem tekstu: procjena uticaja).

Značaj procjene uticaja

Član 3

Procjenom uticaja se utvrđuju, opisuju i vrednuju u svakom pojedinačnom slučaju, mogući direktni i indirektni uticaji planiranog projekta na:

- 1) stanovništvo i zdravlje ljudi;
- 2) biodiverzitet, a naročito na zaštićene vrste biljaka, životinja i gljiva i njihovih staništa;
- 3) zemljište, vodu, vazduh, klimu i pejzaž;
- 4) materijalna dobra i kulturnu baštinu;
- 5) uzajamne odnose elemenata iz tač. 1 do 4 ovog stava.

Procjena iz stava 1 ovog člana, obuhvata i mogući rizik od velikih nesreća ili katastrofa, koji su relevantni za projekat za koji se vrši procjena uticaja.

Predmet procjene uticaja

Član 4

Predmet procjene uticaja su projekti koji se planiraju i izvode, a koji mogu značajno da utiču na životnu sredinu ili zdravlje ljudi.

Procjena uticaja vrši se za projekte iz oblasti industrije, rudarstva, energetike, saobraćaja, turizma, poljoprivrede, šumarstva, vodoprivrede, komunalnih djelatnosti i projekte koji se planiraju u zaštićenom prirodnom dobru i lokalitetu nepokretnog kulturnog dobra.

Procjena uticaja ne vrši se za projekte namijenjene isključivo u svrhu odbrane, odnosno otklanjanja posljedica elementarnih nepogoda i prirodnih katastrofa.

Organi nadležni za sprovođenje postupka procjene uticaja

Član 5

Organi nadležni za sprovođenje postupka procjene uticaja (u daljem tekstu: nadležni organ) su:

- 1) organ uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine – za projekte za koje je potrebna građevinska dozvola, odnosno prijava građenja i za projekte za koje saglasnosti, odobrenja i dozvole izdaje drugi organ državne uprave;
- 2) organ lokalne uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine za projekte za koje je potrebna prijava građenja i za projekte za koje saglasnosti, odobrenja i dozvole izdaju drugi organi lokalne uprave.

Značenje izraza

Član 6

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) **dozvola ili odobrenje za izvođenje projekta** je odluka nadležnog organa kojom se nosilac projekta ovlašćuje da realizuje projekat, odnosno građevinska dozvola, prijava građenja, odobrenje ili saglasnost;
- 2) **javnost** je jedno ili više fizičkih ili pravnih lica, udruženja i organizacija;
- 3) **nosilac projekta** je domaće ili strano pravno lice, preduzetnik ili fizičko lice koje podnosi zahtjev za izdavanje dozvole ili odobrenja za izvođenje projekta;
- 4) **projekat odnosno izvođenje projekta** je građenje, rekonstrukcija, instaliranje, uklanjanje i demontaža objekata, postrojenja ili sistema, sanacija, ostale aktivnosti u prirodi i prirodnom okruženju i eksploatacija mineralnih sirovina;
- 5) **postojeće stanje životne sredine** je zatečeno stanje segmenata životne sredine prije izvođenja bilo kakvih radova na lokaciji i neposrednoj blizini lokacije na kojoj se planira izvođenje projekta;
- 6) **zainteresovana javnost** je javnost na koju projekat utiče ili se očekuje da će uticati, uključujući i nevladine organizacije koje su registrovane za zaštitu životne sredine u skladu sa zakonom;
- 7) **zainteresovani organi i organizacije** su državni organi, organizacije i organi lokalne samouprave koji imaju interes u donošenju odluka koje se odnose na zaštitu životne sredine.

II. POSTUPAK PROCJENE UTICAJA

Projekti za koje se vrši procjena uticaja

Član 7

Procjena uticaja vrši se za projekte za koje:

- 1) je obavezna izrada elaborata procjene uticaja (u daljem tekstu: elaborat);
- 2) se može zahtijevati izrada elaborata.

Projekte iz stava 1 ovog člana propisuje Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada).

Nadležni organ odlučuje o potrebi izrade elaborata u svakom pojedinačnom slučaju za projekte iz stava 1 tačka 2 ovog člana.

Obaveza pribavljanja saglasnosti na procjenu uticaja

Član 8

Nosilac projekta za koji je obavezna izrada elaborata ili projekta za koji je donijeta odluka o potrebi izrade elaborata, ne može pristupiti izvođenju projekta, odnosno pribaviti odobrenje za obavljanje djelatnosti bez saglasnosti na elaborat ili odluke da nije potrebna izrada elaborata.

Kada postupak procjene uticaja uključuje i sprovođenje postupka ocjene prihvatljivosti, postupak ocjene prihvatljivosti sprovodi se u okviru postupka procjene uticaja u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita prirode.

Kada se postupak procjene uticaja sprovodi u okviru drugih postupaka u skladu sa posebnim propisima, ti postupci se sprovode usklađeno.

Elaborat i saglasnost na elaborat, odnosno odluka da nije potrebna izrada elaborata, je sastavni dio dokumentacije potrebne za pribavljanje građevinske dozvole, odnosno prijave građenja objekta, odobrenja ili saglasnosti za početak izvođenja projekta.

Procjena uticaja

Član 9

Procjena uticaja obuhvata:

- 1) odlučivanje o potrebi izrade elaborata za projekte za koje se može zahtijevati izrada elaborata;
- 2) određivanje obima i sadržaja elaborata;
- 3) odlučivanje o davanju saglasnosti na elaborat.

Prikupljanje podataka, obavještenja i dokumentacije

Član 10

Nadležni organ, drugi organi državne uprave i lokalne uprave, dužni su da na zahtjev nosioca projekta, obezbijede potrebne podatke i dokumentaciju od značaja za utvrđivanje i procjenu direktnih i indirektnih uticaja projekta na životnu sredinu, kao i rezultate sprovedenih postupaka uticaja planiranog projekta na životnu sredinu u skladu sa posebnim propisima.

Podaci i dokumentacija iz stava 1 ovog člana, dostavljaju se u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva nosioca projekta.

Organ iz stava 1 ovog člana, koji ne raspolaže podacima i dokumentacijom od značaja za procjenu uticaja projekta na životnu sredinu, dužan je da u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva, obavijesti nosioca projekta u pisanoj formi.

Odlučivanje o zahtjevu o potrebi izrade elaborata

Član 11

Odluka o potrebi izrade elaborata donosi se na osnovu podnijetog zahtjeva nosioca projekta.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana, podnosi se sljedeća dokumentacija:

- 1) opis lokacije;
- 2) opis projekta;
- 3) opis mogućih značajnih uticaja projekta na životnu sredinu;
- 4) izvori podataka.

Zahtjev sa dokumentacijom iz st. 1 i 2 ovog člana, podnosi se u pisanoj formi u tri primjerka i/ili elektronskoj formi na portalu e-Uprave i/ili na e-mail nadležnog organa.

Bliži sadržaj dokumentacije iz stava 2 ovog člana, propisuje organ državne uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Postupanje po zahtjevu za odlučivanje o potrebi izrade elaborata

Član 12

Nakon prijema zahtjeva za odlučivanje o potrebi izrade elaborata, nadležni organ provjerava da li je uz zahtjev podnijeta propisana dokumentacija.

Ako je dokumentacija uz zahtjev iz stava 1 ovog člana nepotpuna, nadležni organ u roku od tri dana od dana prijema zahtjeva, obavještava nosioca projekta da upotpuni dokumentaciju i određuje rok za dostavljanje dokumentacije.

Ako podnosilac zahtjeva ne dostavi dodatne podatke, obavještenja i dokumentaciju u ostavljenom roku, nadležni organ u roku od sedam dana od dana isteka roka za dostavljanje dokumentacije, odbiće zahtjev.

Obavještavanje o zahtjevu za odlučivanje o potrebi izrade elaborata

Član 13

Nadležni organ obavještava zainteresovane organe i organizacije i zainteresovanu javnost o podnijetom zahtjevu za odlučivanje o potrebi izrade elaborata u roku od tri radna dana od dana prijema urednog zahtjeva u skladu sa članom 28 ovog zakona.

Obavještenje iz stava 1 ovog člana sadrži:

- 1) naziv i sjedište, odnosno ime i adresu podnosioca zahtjeva;
- 2) naziv projekta;
- 3) mjesto i vrijeme uvida u dokumentaciju;
- 4) naziv i sjedište nadležnog organa kojem se dostavlja mišljenje.

Zainteresovani organi i organizacije i zainteresovana javnost, mogu u roku od pet radnih dana od dana prijema, odnosno objavljivanja obavještenja iz stava 1 ovog člana, dostaviti mišljenje nadležnom organu o podnijetom zahtjevu.

Odlučivanje o potrebi izrade elaborata

Član 14

Nadležni organ dužan je da u roku od četiri radna dana od dana isteka roka iz člana 13 stav 3 ovog zakona, odluči o potrebi izrade elaborata.

Nadležni organ dužan je da prilikom odlučivanja razmotri dostavljena mišljenja iz člana 13 stav 3 ovog zakona.

Nadležni organ dužan je da obavijesti zainteresovane organe i organizacije i zainteresovanu javnost o odluci iz stava 1 ovog člana u roku od tri dana od dana donošenja odluke.

Odluka iz stava 1 ovog člana sadrži:

- 1) u slučaju kad je potrebna izrada elaborata, razloge na kojima se odluka zasniva, uz kratak opis lokacije, opis projekta i opis mogućih značajnih uticaja projekta na životnu sredinu;
- 2) u slučaju da nije potrebna izrada elaborata, razloge na kojima se odluka zasniva uz kratak opis lokacije, opis projekta, opis mogućih značajnih uticaja projekta na životnu sredinu, kao i mjere zaštite kako bi se spriječio ili umanjio negativan uticaj projekta na životnu sredinu.

Na odluku iz stava 1 ovog člana, može se podnijeti žalba Ministarstvu, odnosno glavnom administratoru.

Zahtjev za određivanje obima i sadržaja elaborata

Član 15

Nosilac projekta može podnijeti zahtjev za određivanje obima i sadržaja elaborata.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana, podnosi se sljedeća dokumentacija:

- 1) podaci o nosiocu projekta (naziv i sjedište, odnosno ime i adresa);
- 2) opis lokacije;
- 3) opis projekta;
- 4) izvještaj o postojećem stanju segmenata životne sredine;
- 5) opis mogućih alternativa;
- 6) opis segmenata životne sredine;
- 7) opis mogućih značajnih uticaja projekta na životnu sredinu;
- 8) opis mjera predviđenih u cilju sprečavanja, smanjenja ili otklanjanja značajnog štetnog uticaja na životnu sredinu;
- 9) program praćenja uticaja na životnu sredinu;
- 10) netehnički rezime informacija iz tač. 2 do 7 ovog stava;
- 11) podatke o mogućim poteškoćama na koje je naišao nosilac projekta u prikupljanju podataka i dokumentacije;
- 12) rezultati sprovedenih postupaka uticaja planiranog projekta na životnu sredinu u skladu sa posebnim propisima;
- 13) dodatne informacije i karakteristike projekta za određivanje obima i sadržaja elaborata;
- 14) izvori podataka.

Zahtjev sa dokumentacijom iz st. 1 i 2 ovog člana, podnosi se u pisanoj formi u tri primjerka i/ili elektronskoj formi na portalu e-Uprave i/ili na e-mail nadležnog organa.

Izvještaj iz stava 2 tačka 4 ovog člana, može da izrađuje pravno lice, preduzetnik ili fizičko lice koje je ovlašćeno za vršenje poslova monitoringa pojedinih segmenata životne sredine, u skladu sa posebnim propisima.

Bliži sadržaj dokumentacije iz stava 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Postupanje po zahtjevu za određivanje obima i sadržaja elaborata

Član 16

Nakon prijema zahtjeva za određivanje obima i sadržaja elaborata, nadležni organ vrši provjeru potpunosti dokumentacije u skladu sa članom 12 ovog zakona.

Uredan zahtjev za određivanje obima i sadržaja elaborata, nadležni organ dostavlja u roku od tri radna dana od dana podnošenja zahtjeva komisiji iz člana 21 ovog zakona.

Komisija iz stava 2 ovog člana, dužna je da u roku od deset radnih dana od dana prijema zahtjeva, dostavi izvještaj sa predlogom obima i sadržaja elaborata nadležnom organu.

Predlog obima i sadržaja elaborata komisije iz stava 2 ovog člana, nadležni organ dostavlja nosiocu projekta i obavještava zainteresovane organe i organizacije i zainteresovanu javnost u roku od pet radnih dana od dana prijema predloga.

Zainteresovani organi i organizacije i zainteresovana javnost o predlogu obima i sadržaja elaborata komisije iz stava 2 ovog člana, mogu dostaviti mišljenje nadležnom organu u roku do 20 radnih dana od dana prijema obavještenja.

Nadležni organ u roku od pet radnih dana od isteka roka za dostavljanje mišljenja, odlučuje o obimu i sadržaju elaborata.

Nadležni organ dužan je da prilikom odlučivanja, razmotri mišljenja zainteresovanih organa i organizacija i zainteresovane javnosti.

Odluku o obimu i sadržaju elaborata, nadležni organ dostavlja nosiocu projekta i obavještava zainteresovane organe i organizacije i zainteresovanu javnost u roku od tri radna dana od dana donošenja odluke.

Na odluku iz stava 8 ovog člana, može se podnijeti žalba Ministarstvu, odnosno glavnom administratoru.

Odlučivanje o davanju saglasnosti na elaborat

Član 17

Nakon izrade elaborata, nosilac projekta dužan je da nadležnom organu podnose zahtjev za davanje saglasnosti na elaborat.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana podnosi se elaborat.

Zahtjev sa elaboratom iz st. 1 i 2 ovog člana, podnosi se u pisanoj formi u tri primjerka i/ili elektronskoj formi na portalu e-Uprave i/ili na e-mail nadležnog organa.

Ako je nadležni organ donio odluku o potrebi izrade elaborata, nosilac projekta je dužan, da izradi elaborat i podnose zahtjev za davanje saglasnosti na elaborat nadležnom organu, najkasnije u roku od dvije godine od dana prijema odluke o potrebi izrade elaborata.

Ako je nadležni organ donio odluku o obimu i sadržaju elaborata, nosilac projekta je dužan da izradi elaborat i podnose zahtjev za davanje saglasnosti na elaborat nadležnom organu, najkasnije u roku od dvije godine od dana prijema odluke o obimu i sadržaju elaborata.

Sadržaj elaborata

Član 18

Elaboratom se vrši analiza i ocjenjuje kvalitet segmenata životne sredine i njihov uticaj na određenom prostoru, međusobni uticaj postojećih i planiranih aktivnosti, direktnih i indirektnih uticaja projekta na životnu sredinu i sprovođenje mjera za sprečavanje, otklanjanje, ublažavanje ili sanaciju štetnih uticaja na životnu sredinu i zdravlje ljudi.

Elaborat i saglasnost na elaborat su sastavni dio dokumentacije potrebne za pribavljanje dozvole ili odobrenja za izvođenje projekta.

Elaborat sadrži podatke iz člana 15 stav 2 ovog zakona i podatke o organizaciji i licima koja su učestvovala u izradi elaborata.

Prilikom izrade elaborata mogu se koristiti postojeći podaci o praćenju stanja pojedinih segmenata životne sredine u skladu sa posebnim propisima, radi izbjegavanja dupliranja podataka.

Bližu sadržinu elaborata propisuje Ministarstvo.

Uslovi za izradu elaborata

Član 19

Elaborat može da izrađuje pravno lice ili preduzetnik, koje je upisano u Centralni registar privrednih subjekata za obavljanje djelatnosti projektovanja i inženjeringa, izrade studija i analiza.

Pravno lice i preduzetnik iz stava 1 ovog člana, dužno je da na izradi elaborata angažuje stručna lica za pojedine segmente životne sredine, zavisno od projekta, koja imaju završen najmanje VII-1 nivo nacionalnog okvira kvalifikacija i najmanje pet godina radnog iskustva u struci i odredi lice koje će koordinirati izradom elaborata.

Za projekte koji se realizuju u zaštićenom području obavezno je angažovanje i stručnog lica sa završenim najmanje VII-1 nivo nacionalnog okvira kvalifikacija iz oblasti biologije.

Javna rasprava o elaboratu

Član 20

Nadležni organ dužan je da u roku od pet radnih dana od dana prijema zahtjeva za davanje saglasnosti na elaborat, organizuje javnu raspravu i obavijesti zainteresovane organe i organizacije i zainteresovanu javnost o načinu, roku i mjestu javnog uvida, načinu dostavljanja primjedbi i mišljenja, kao i o vremenu i mjestu održavanja javne tribine o elaboratu.

Elaborat za koji je organizovana javna rasprava objavljuje se na internet stranici nadležnog organa i portalu e-Uprave, danom početka javne rasprave.

Javna tribina može se održati najranije deset radnih dana od dana obavještanja zainteresovanih organa i organizacija i zainteresovane javnosti.

Na javnoj tribini mora da učestvuje nosilac projekta, lice koje je koordiniralo izradom elaborata iz člana 19 ovog zakona i najmanje jedno lice koje je učestvovalo u izradi elaborata.

Ako javnoj tribini ne prisustvuju lica iz stava 4 ovog člana, javna tribina se mora ponovo organizovati za vrijeme trajanja javne rasprave.

Javnu raspravu organizuje i vodi nadležni organ i traje najmanje 30 dana od dana obavještanja.

Komisija za procjenu uticaja

Član 21

Utvrđivanje obima i sadržaja elaborata i ocjenu elaborata, vrši komisija za procjenu uticaja koju obrazuje nadležni organ.

Komisija za procjenu uticaja se obrazuje iz reda zaposlenih u nadležnom organu i drugih stručnih lica koja imaju najmanje završen VII-1 nivo nacionalnog okvira kvalifikacija i najmanje pet godina radnog iskustva u struci za pojedine segmente životne sredine.

Rješenjem o obrazovanju komisije za procjenu uticaja, određuje se broj, sastav i način rada komisije.

Članovi komisije za procjenu uticaja ne mogu biti lica, koja su učestvovala u izradi elaborata ili su osnivači ili zaposleni kod nosioca projekta ili kod pravnog lica ili preduzetnika koje je izradilo elaborat.

Visinu troškova za rad komisije za procjenu uticaja u zavisnosti od vrste i složenosti pojedinih projekata za koje se vrši procjena uticaja, određuje nadležni organ, uz prethodno pribavljeno mišljenje organa državne uprave nadležnog za poslove finansija.

Ocjena elaborata

Član 22

Nadležni organ dostavlja komisiji za procjenu uticaja, elaborat u roku od dva radna dana od dana njenog obrazovanja, a izvještaj sa mišljenjima i primjedbe sa javne rasprave u roku od tri radna dana od dana održane javne rasprave.

Komisija za procjenu uticaja, može nosiocu projekta najviše dva puta dostavljati elaborat vratiti, da izvrši izmjene i dopune i da dodatno angažuje stručno lice za izmjenu i dopunu elaborata za određene segmente životne sredine.

Nosilac projekta dužan je da komisiji za procjenu uticaja dostavi izmijenjen i dopunjen elaborat u roku koji odredi komisija.

Ako nosilac projekta ne postupi u skladu sa stavom 3 ovog člana, komisija za procjenu uticaja, vrši ocjenu elaborata na osnovu raspoložive dokumentacije.

Komisija za procjenu uticaja dužna je da izvještaj o ocjeni elaborata sa predlogom odluke o odbijanju ili davanju saglasnosti na elaborat, kao i razlozima za prihvatanje ili odbijanje primjedaba, predloga i mišljenja zainteresovanih organa i organizacija i zainteresovane javnosti, dostavi nadležnom organu najkasnije u roku od 25 radnih dana od dana prijema dokumentacije iz stava 1 ovog člana.

U rok iz stava 5 ovog člana, ne uračunava se rok za izmjene i dopune elaborata.

Troškovi procjene uticaja

Član 23

Nosilac projekta snosi troškove izrade elaborata, troškove za obavještanja iz čl. 13, 14, 16, 20 i 24 ovog zakona, troškove organizovanja i vođenja javne rasprave iz člana 20 ovog zakona, kao i troškove rada komisije za procjenu uticaja.

Odlučivanje o saglasnosti

Član 24

Odluku o davanju saglasnosti ili odbijanju zahtjeva za davanje saglasnosti na elaborat, donosi nadležni organ na osnovu izvještaja i predloga odluke komisije za procjenu uticaja.

Odluka o davanju saglasnosti na elaborat naročito sadrži:

- 1) razloge na kojima se odluka zasniva uključujući i informacije o učešću zainteresovanih organa i organizacija i zainteresovane javnosti;
- 2) uslove zaštite životne sredine, opis svih komponenti projekta i/ili mjera koje je nosilac projekta dužan da preduzima u cilju izbjegavanja, sprečavanja, otklanjanja ili ublažavanja štetnih posljedica i praćenja stanja životne sredine.

Odluka o odbijanju zahtjeva za davanje saglasnosti na elaborat sadrži razloge o odbijanju davanja saglasnosti na elaborat.

Odluka iz stava 1 ovog člana, donosi se i dostavlja nosiocu projekta u roku od pet radnih dana od dana prijema izvještaja i predloga odluke komisije za procjenu uticaja.

Nadležni organ dužan je da u roku od pet radnih dana od dana donošenja odluke obavijesti zainteresovane organe i organizacije i zainteresovanu javnost i da objavi na svojoj internet stranici i portalu e-Uprave:

- 1) odluku iz stava 1 ovog člana;
- 2) izvještaj o razlozima za prihvatanje ili odbijanje primjedaba, predloga i mišljenja zainteresovanih organa i organizacija i zainteresovane javnosti; i
- 3) elaborat.

Odluka iz stava 2 ovog člana sa elaboratom, dostavlja se i ekološkoj inspekciji u roku od pet radnih dana od dana donošenja odluke.

Na odluku iz stava 1 ovog člana, može se podnijeti žalba Ministarstvu, odnosno glavnom administratoru.

Prestanak važenja saglasnosti

Član 25

Odluka o davanju saglasnosti na elaborat, kao i odluka da nije potrebna izrada elaborata, prestaje da važi, ako nosilac projekta ne pribavi građevinsku dozvolu ili podnese prijavu početka građenja objekta ili odobrenje ili saglasnost za izvođenje projekta u roku od dvije godine od dana prijema odluke.

Sprovođenje mjera utvrđenih elaboratom

Član 26

Nosilac projekta dužan je da sprovede mjere utvrđene elaboratom na koji je data saglasnost ili mjere utvrđene odlukom da nije potrebna izrada elaborata.

Provjeru sprovođenja mjera iz stava 1 ovog člana, vrši ekološki inspektor i sačinjava zapisnik koji dostavlja nadležnom organu.

Sukob interesa

Član 27

Ako je nadležni organ nosilac projekta, njegova organizaciona jedinica nadležna za vođenje postupka procjene uticaja, ne smije učestvovati u projektu i dužna je da postupak procjene uticaja sprovede objektivno, radi sprječavanja sukoba interesa.

III. OBAVJEŠTAVANJE, VOĐENJE EVIDENCIJE I STAVLJANJE PODATAKA NA UVID

Način obavještanja javnosti

Član 28

Obavještanje javnosti iz čl. 13, 14, 16, 20 i 24 ovog zakona, vrši se putem štampanog medija koji izlazi na području koje će biti zahvaćeno uticajem planiranog projekta i putem elektronskih medija.

Zainteresovani organi i organizacije obavještavaju se pisanim putem (pošta i telefaks) i elektronskim putem i objavljivanjem na internet stranici nadležnog organa.

Obrada, razmjena i objavljivanje podataka u elektronskom obliku vrši se u skladu sa zakonima kojima se uređuju elektronska uprava, elektronska identifikacija i elektronski potpis, elektronski dokument, elektronska trgovina i informaciona bezbjednost.

Obavještanje o prekograničnom uticaju

Član 29

Ako projekat može da ima značajan uticaj na životnu sredinu druge države ili ako država čija životna sredina može da bude značajno ugrožena na zahtjev te države, Ministarstvo u što kraćem roku, dostavlja toj državi obavještenja o:

- 1) projektu zajedno sa svim dostupnim podacima o njegovim mogućim uticajima;
- 2) prirodi odluke koja može biti donijeta;
- 3) roku u kojem druga država može da saopšti svoju namjeru da učestvuje u postupku procjene uticaja.

O odluci o davanju saglasnosti na procjenu uticaja ili o odbijanju zahtjeva za davanje saglasnosti, Ministarstvo obavještava državu koja je učestvovala u postupku procjene uticaja, dostavljanjem obavještenja o:

- 1) sadržini odluke i uslovima ako su određeni;
- 2) razlozima na kojima se odluka zasniva, uključujući i razloge prihvatanja ili odbijanja dostavljenih primjedbi, predloga i mišljenja zainteresovanih organa i organizacija i zainteresovane javnosti;
- 3) najvažnijim mjerama koje je nosilac projekta dužan da preduzme u cilju otklanjanja, sprečavanja, ublažavanja ili saniranja štetnih posljedica.

O primljenim obavještenjima o prekograničnim uticajima projekta druge države, Ministarstvo obavještava zainteresovanu javnost u skladu sa članom 28 ovog zakona.

Pribavljena mišljenja zainteresovane javnosti, Ministarstvo uzima u obzir prilikom davanja mišljenja o prekograničnim uticajima projekta druge države.

Obavješćavanje i konsultacije sa drugim državama o mogućim prekograničnim uticajima vrši se u skladu sa ovim zakonom i potvrđenim međunarodnim ugovorima.

Obavješćavanje i konsultacije iz stava 5 ovog člana, mogu se vršiti putem zajedničkog tijela formiranog na bilateralnoj i multilateralnoj osnovi.

Evidencija

Član 30

Nadležni organ, dužan je da vodi evidenciju o odlukama o davanju saglasnosti i odbijanju zahtjeva za davanje saglasnosti na elaborat.

Evidencija iz stava 1 ovog člana je javna.

Bliži sadržaj i način vođenja evidencije iz stava 1 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Stavljanje podataka na uvid

Član 31

Nadležni organ, dužan je da na zahtjev (u pisanoj ili elektronskoj formi), zainteresovanim organima i organizacijama i zainteresovanoj javnosti, omogući uvid u dokumentaciju o sprovedenom postupku procjene uticaja, osim dokumenata koji su označeni odgovarajućim stepenom tajnosti u skladu sa zakonom u roku od 15 dana od prijema zahtjeva.

Dokumentacija koja se odnosi na emisije štetnih materija, rizike od udesa, rezultate monitoringa i inspekcijski nadzor ne može biti označena stepenom tajnosti.

IV. NADZOR

Nadzor nad sprovođenjem zakona

Član 32

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona vrše Ministarstvo i organ lokalne uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine.

Inspekcijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši organ uprave nadležan za inspekcijske poslove preko ekološke inspekcije, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor.

Inspekcijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona u odnosu na realizaciju mjera iz člana 26 stav 2 ovog zakona, pored ekološkog inspektora vrše druge nadležne inspekcije u skladu sa posebnim propisima.

Prava i dužnosti ekološkog inspektora

Član 33

U vršenju poslova inspekcijskog nadzora ekološki inspektor kontroliše naročito:

- 1) da li nosilac projekta ima odluku nadležnog organa o potrebi izrade elaborata;
- 2) da li nosilac projekta ima saglasnost na elaborat;
- 3) da li nosilac projekta realizuje mjere iz elaborata na koji je izdata saglasnost;
- 4) da li nosilac projekta realizuje mjere koje su utvrđene odlukom da nije potrebna izrada elaborata.

Ovlašćenja ekološkog inspektora

Član 34

Pored upravnih mjera i radnji utvrđenih zakonom kojim se utvrđuje inspekcijski nadzor, ekološki inspektor je obavezan da, kada utvrdi da je povrijeđen zakon ili drugi propis, preduzme sljedeće upravne mjere i radnje:

- 1) naredi nosiocu projekta pribavljanje odluke nadležnog organa o potrebi izrade elaborata;
- 2) naredi nosiocu projekta pribavljanje saglasnosti na elaborat;
- 3) naredi nosiocu projekta realizaciju mjera iz elaborata;
- 4) naredi nosiocu projekta realizaciju mjera koje su utvrđene odlukom da nije potrebna izrada elaborata;
- 4) naredi nosiocu projekta sprovođenje programa praćenja uticaja na životnu sredinu;
- 5) zabrani nosiocu projekta izvođenje radova dok ne pribavi saglasnost nadležnog organa na elaborat ili odluku da nije potrebna izrada elaborata.

V. KAZNE NE ODREDBE

Član 35

Novčanom kaznom od 2.000 eura do 40.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) pristupi izvođenju projekta odnosno pribavi odobrenje za obavljanje djelatnosti, bez saglasnosti na elaborat ili odluke da nije potrebna izrada elaborata (član 8 stav 1);
- 2) na izradi elaborata ne angažuje stručna lica za pojedine segmente životne sredine, zavisno od projekta, koja imaju završen najmanje VII-1 nivo nacionalnog okvira kvalifikacija i najmanje pet godina radnog iskustva u struci i ne odredi lice koje će koordinirati izradom elaborata (član 19 stav 2);
- 3) za projekte koji se realizuju u zaštićenom području ne angažuje stručno lice sa završenim najmanje VII-1 nivo nacionalnog okvira kvalifikacija iz oblasti biologije (član 19 stav 3);
- 4) ne sprovede mjere utvrđene elaboratom na koji je data saglasnost ili mjere utvrđene odlukom da nije potrebna izrada elaborata (član 26 stav 1).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 500 eura do 4.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 1.000 eura do 12.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 tač. 1 i 4 ovog člana, kazniće se fizičko lice novčanom kaznom od 250 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 tač. 1 i 4 ovog člana učiniocu prekršaja može se izreći i zaštitna mjera zabrane vršenja djelatnosti, u trajanju od jednog mjeseca do jedne godine.

Član 36

Novčanom kaznom od 500 eura do 4.000 eura kazniće se za prekršaj odgovorno lice u organu uprave i organu lokalne uprave, ako:

- 1) ne organizuje javnu raspravu u roku od pet radnih dana od dana prijema zahtjeva za davanje saglasnosti na elaborat i ne obavijesti zainteresovane organe i organizacije i zainteresovanu javnost o načinu, roku i mjestu javnog uvida, načinu dostavljanja primjedbi i mišljenja, kao i o vremenu i mjestu održavanja javne tribine o elaboratu (član 20 stav 1);
- 2) danom početka javne rasprave ne objavi na svojoj internet stranici i portalu e-Uprave elaborat za koji je organizovana javna rasprava (član 20 stav 2);
- 3) ne obrazuje Komisiju za procjenu uticaja iz reda zaposlenih u nadležnom organu i drugih stručnih lica koja imaju završen najmanje VII-1 nivo nacionalnog okvira kvalifikacija i najmanje pet godina radnog iskustva u struci za pojedine segmente životne sredine (član 21 stav 2);
- 4) ne objavi na svojoj internet stranici i portalu e-Uprave odluku o davanju saglasnosti ili odbijanju zahtjeva za davanje saglasnosti na elaborat, izvještaj o razlozima za prihvatanje ili odbijanje primjedaba, predloga i mišljenja zainteresovanih organa i organizacija i zainteresovane javnosti i elaborat, u roku od pet radnih dana od dana donošenja odluke (član 24 stav 5);
- 5) ne vodi evidenciju o odlukama o davanju saglasnosti i odbijanju zahtjeva za davanje saglasnosti na elaborat (član 30 stav 1);
- 6) ne omogući uvid u dokumentaciju o sprovedenom postupku procjene uticaja, zainteresovanim organima i organizacijama i zainteresovanoj javnosti, na zahtjev podnijet u pisanoj ili elektronskoj formi (član 31 stav 1).

VI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za donošenje podzakonskih akata

Član 37

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se podzakonski akti donijeti na osnovu Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu ("Službeni list RCG", broj 80/05, i "Službeni list CG", br. 27/13 i 52/16), ukoliko nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Započeti postupci

Član 38

Postupci procjene uticaja koji su započeti do stupanja na snagu ovog zakona, okončaće se po propisima koji su važili do stupanja na snagu ovog zakona.

Prestanak važenja

Član 39

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o procjeni uticaja na životnu sredinu sredinu ("Službeni list RCG", broj 80/05, i "Službeni list CG", br. 27/13 i 52/16).

Stupanje na snagu

Član 40

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

IZVJEŠTAJ
O SPROVEDENOJ JAVNOJ RASPRAVI O TEKSTU
NACRTA ZAKONA O PROCJENI UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU

Ministarstvo održivog razvoja i turizma, je u skladu sa Uredbom o postupku i načinu sprovođenja javne rasprave u pripremi zakona ("Sl. list CG", br. 12/12), dana 18. oktobra 2017. godine obavijestilo zainteresovanu javnost da je pokrenulo postupak javne rasprave za Nacrt zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu.

Tekst Nacrta zakona bio je postavljen na web stranicama Ministarstva održivog razvoja i turizma, Portalu e-Uprave, Arhus centara, kao i NVO OZON. Ministarstvo je ovim objavljivanjem uputilo poziv građanima, stručnim i naučnim institucijama, državnim organima, strukovnim udruženjima, nevladinim organizacijama, medijima i drugim zainteresovanim organizacijama i zajednicama da se uključe u javnu raspravu i daju svoje prijedloge, primjedbe i sugestije na tekst Nacrta zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu. Zainteresovani subjekti su svoje Primjedbe, mišljenja, primjedbe i sugestije mogli dostaviti u pisanoj ili elektronskoj formi do 27. novembra 2017. godine Ministarstvu održivog razvoja i turizma.

Javna rasprava je počela 18. oktobra i trajala do 27. novembra 2017. godine.

Javna rasprava u formi tribine održana je 20. novembra 2017. godine, u prostorijama Ministarstva održivog razvoja i turizma. U ime Ministarstva održivog razvoja i turizma, u svojstvu predlagača zakona, učestvovali su:

- gđa Brankica Cmiljanović, rukovoditeljka Direkcije za horizontalno zakonodavstvo, Direktorat za životnu sredinu,
- gđa Slavica Braunović samostalni savjetnik I, Direktorat za životnu sredinu,
- gđa Maja Raičević, samostalni savjetnik I, Direktorat za životnu sredinu,
- gđa Milica Abramović, rukovoditeljka Direkcije za dozvole, Direktorat za građevinarstvo,
- gin Emir Redžepagić, samostalni savjetnik, Agencija za zaštitu prirode i životne sredine,
- gin Nikola Raičević, samostalni savjetnik, Agencija za zaštitu prirode i životne sredine,
- gđin Milija Čabarkapa, predstavnik civilnog sektora.

Pored predstavnika Ministarstva održivog razvoja i turizma i Agencije za zaštitu prirode i životne sredine na javnoj tribini, kao predstavnici Radne grupe koja je radila na Nacrtu zakona, učešće su uzeli i predstavnici civilnog sektora, odnosno NVO CZIP i OZON, predstavnici obrađivača elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu i lokalnih samouprava Prijestonice Cetinje, Kotora, Danilovgrada, Žabljaka i Pljevalja.

U okviru uvodne riječi, g-đa Cmiljanović je pozdravila prisutne, izrazila zahvalnost za zainteresovanost za učestvovanje u izradi ovog propisa i održala prezentaciju. Brankica Cmiljanović, rukovoditeljka Direkcije za horizontalno zakonodavstvo u Direktoratu za životnu sredinu Ministarstva održivog razvoja i turizma predstavila je Nacrt zakona i njegove glavne odredbe i naglasila da je donošenje novog Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu značajno prvenstveno zbog potpunog usaglašavanja sa pravnom tekovinom EU u ovoj oblasti, mogućnosti bolje primjene, sprečavanja sukoba interesa, ali i usaglašavanja sa odredbama Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata.

Procjena uticaja na životnu sredinu je proces identifikacije, opisa, vrednovanja i ocjene mogućih uticaja predloženog projekta odnosno aktivnosti na životnu sredinu, kao i određivanje načina i

mjera prevencije, minimizacije, ublažavanja, mogućih posljedica, odnosno štetnih uticaja na životnu sredinu i zdravlje ljudi. Pristup je multidisciplinaran i jedan od nezaobilaznih upravljačkih instrumenata u politici zaštite životne sredine.

Nakon pozdravne riječi i uvodne prezentacije gđe Brankice Cmiljanović, učesnici na javnoj sapravi su, u direktnoj diskusiji, ukazali na određena pitanja svojim sugestijama i Primjedbama. Rasprava se uglavnom vodila oko pitanja primjene Zakona u praksi.

DOSTAVLJENE PRIMJEDBE, MIŠLJENJA I SUGESTIJE

Na javnoj tribini, svoje primjedbe iznio je Aleksandar Duborija ispred Instituta za tehnička istraživanja - Podgorica.

Primjedba 1: Smatram da je u Radnoj grupi za izradu Zakona bilo potrebno imenovati predstavnika organizacija koje se bave izradom Elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu.

Odgovor: U kontekstu pitanja da za člana Radne grupe bude i predstavnik obrađivača elaborata, ispred Ministarstva održivog razvoja i turizma odgovoreno je da su javne konsultacije period ostavljen za dostavljanje primjedbi, predloga i sugestija od svih na koje zakon može da utiče, pa i obrađivača, tako da na taj način mogu uticati na izradu teksta Nacrta zakona.

Primjedba 2: U kontekstu člana 10: Smatram da utvrđivanje “nultog” stanja (kako je navedeno u Nacrtu Zakona - što po mom mišljenju nije tačan naziv, jer je nulto stanje bilo prije 100 i više godina, kad nije bilo značajnih antropogenih uticaja, a sad je po mom mišljenju bolji izraz postojeće stanje) nije potrebno za sve projekte. Navedeno je da Nosilac projekta, prilikom podnošenja zahtjeva za odlučivanje o potrebi izrade elaborata nadležnom organu, dostavi i Izvještaj ovlašćenog pravnog lica o “nultom stanju” segmenata životne sredine. Ovaj Zahtjev podnosi dakle nosilac projekta, a moje pitanje je: kako će Nosilac projekta znati koje segmente životne sredine treba da ispita? On dakle u ovoj fazi nije imao potrebu da angažuje stručno lice, a mora da ispita stanje životne sredine. Kako će on znati šta treba da ispita? Dalje, i mi kao stručna lica, kako ćemo znati šta treba da se ispituje za npr. planirani autoservis u zoni mješovite namjene? Za planirani hotel u gradskoj sredini ili bilo šta slično?

Odgovor: Prihvata se.

Primjedba 3: Ko je ovlašćeno pravno lice za npr. utvrđivanje postojećeg stanja flore i faune (u Nacrtu Zakona je navedeno: “3) izvještaj ovlašćenog pravnog lica o “nultom stanju” segmenata životne sredine”? Koliko vremena treba pratiti predstavnike faune na nekom prostoru, njihove migracije i sl.?

Odgovor: Zakonom o životnoj sredini, članom 56 propisano je da monitoring sprovodi Agencija. Za sprovođenje pojedinih poslova monitoringa Agencija određuje jednu ili više referentnih laboratorija koje su akreditovane u skladu sa standardom MEST EN ISO/IEC 17025. Monitoring se vrši na osnovu godišnjeg programa monitoringa koji priprema Agencija i dostavlja ga Ministarstvu. Zavisno od veličine projekta, njegovog uticaja i lokacije, praćenje stanja životne sredine bi trebalo da obuhvati cio ciklus, odnosno sve četiri sezone, zavisno od vrsta koje je potrebno da prati. Istovremeno ukazujemo da je Zakonom o zaštiti prirode u članu 100 utvrđen pravni osnov za donošenje podzakonskog akta kojim će se propisati bliži uslovi u pogledu kadra i opreme za pravna i fizička lica koja mogu obavljati poslove praćenja stanja očuvanosti prirode.

Primjedba 4: Kako će se utvrditi kvalitet vazduha ili vode? Jednokratnim ispitivanjem? To bi bili nepouzdati podaci. Dakle, mislim da ovo nije pravi put u zaštiti životne sredine, već da bi ovo trebalo riješiti na drugi način.

Odgovor: Ukoliko postoje podaci u posjedu Agencije za zaštitu prirode i životne sredine, isti se mogu koristiti. Naime navedena mjerenja se vrše u skladu sa posebnim propisima, tako da se istim obezbjeđuje kontinuirano praćenje kojim se dobijaju adekvatni podaci za određeni vremenski period. Dakle, obezbjeđuju se podaci koji nijesu dobijeni jednokratnim ispitivanjem.

Primjedba 5: Smatram da je dovoljno propisati utvrđivanje stanja segmenata životne sredine za projekte sa Liste I, dakle za projekte za koje je obavezna izrada Elaborata, dok za projekte sa Liste II to nije potrebno.

Odgovor: Ne prihvata se.

Ovakvim pristupom mogli bi se izostaviti bitni uticaji na segmente životne sredine i sa Liste II. Smatramo da je najbolji pristup od slučaja do slučaja, nezavisno da li se radi o projektu sa Liste I ili Liste II.

Primjedba 6: U kontekstu člana 18: Navedeno je u Nacrtu Zakona: *“Ukoliko postoje podaci o praćenju stanja pojedinih segmenata životne sredine dobijenih u skladu sa posebnim propisima, isti se, po potrebi mogu koristiti u postupku procjene uticaja, a u cilju izbjegavanja dupliranja postupaka praćenja stanja životne sredine.”* U redu, po mom mišljenju je ovo jasno i prihvatljivo.

Ipak, imam sledeće pitanje: Šta ako se npr. radi projekat do projekta (dakle susjedne lokacije, na nekoj planini ili gradskoj sredini, nije bitno, a projekti se realizuju u vrlo kratkom period-par mjeseci). Za prvi projekat je utvrđeno stanje životne sredine (npr. prikazan biodiverzitet i sl.): moje pitanje je da li bi se ti podaci mogli koristiti s obzirom da su prikazani u Elaboratu prvog projekta? Jesu li to javni podaci ili je njihov vlasnik onaj ko je platio da se urade za njegove potrebe?

Ponavljam, mislim da je ovo sa podacima o utvrđivanju postojećeg stanja životne sredine greška, s obzirom na vrstu projekata koji se realizuju u CG. Pretpostavljam da ćemo raditi nešto (utvrđivanje “nultog stanja”) što nikome ne treba i što ništa ne znači!

Odgovor: Ne prihvata se.

Podaci koje obezbijedi Agencija vršenjem monitoring su javni podaci i isti se mogu koristiti. U protivnom svaki nosilac projekta je dužan da obezbijedi podatke u cilju realizacije svog projekta i navede njihov izvor. Ovo nikako ne možemo smatrati greškom, jer podaci o postojećem stanju su osnova za praćenje stanja životne sredine za vrijeme i nakon realizacije projekta, kako bi inspektor mogao kontrolisati da li se mjere sprovode u skladu sa Elaboratom o procjeni uticaja na životnu sredinu.

Primjedba 7: U kontekstu člana 21, navedeno je u Nacrtu Zakona: *“Komisija za procjenu uticaja se obrazuje iz reda zaposlenih u nadležnom organu i drugih stručnih lica.”*

Smatram da uslovi za članove Komisije za procjenu uticaja moraju biti najmanje jednaki uslovima koji su propisani za članove multidisciplinarnog tima koji izrađuju Elaborat. Do sada smo imali situaciju, a to je lako provjeriti, da su članovi Komisije bili lica koja su značajno manje referentna u ovoj oblasti od obrađivača Elaborata.

Odgovor: Prihvata se.

Primjedba 8: U kontekstu člana 22: Navedeno u Nacrtu Zakona: *“Komisija za procjenu uticaja može zahtijevati od nosioca projekta dopunu članova multidisciplinarnog tima za pojedine segmente životne sredine koji su od značaja za predmetni projekat i dokaze o ispunjenosti uslova.”* Mislim da se ovdje gubi suština procjene uticaja na životnu sredinu (Komisija može da traži da se dopuni multidisciplinarni tim)! Suština je procjena uticaja na životnu sredinu, a ne članovi tima. Komisija

po mom mišljenju treba da ocjenjuje uticaj projekta na životnu sredinu, a ne formalnost o dopunjavanju tima. Ako izgubimo suštinu ovoga što radimo, ako ga formalizujemo, mislim da idemo u pogrešnom pravcu.

Odgovor: Ne prihvata se.

Upravo zbog procjene mogućih negativnih uticaja projekta na životnu sredinu, članovi komisije kao stručni kadar treba da obrazloži moguće negativne uticaje projekta na segmente životne sredine i predloži mjere zaštite. Svrha je u procjeni mogućih uticaja a ne na formalnoj dopuni multidisciplinarnog tima. U praksi se dešavalo da obradivač elaborata ima projekat dalekovoda a u timu nema elektroinženjera, kao i za projekat postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda, a da nema u timu tehnologa; ili građevinskog inženjera –inženjer hidrogeologije.

Primjedba 9: U kontekstu člana 22, navedeno je u Nacrtu Zakona: *“Nosilac projekta je dužan da postupi po zahtjevu iz st. 2 i 3 ovog člana i Komisiji za procjenu uticaja dostavi izmijenjen i dopunjen elaborat u roku koji odredi Komisija.”* Ovo je vrlo diskultabilno i mislim da nije u redu. Znači da obrađivači ne mogu biti nikako u pravu, nego su dužni da postupe po zahtjevu Komisije! Da li mislite da je ovo u redu? Propisani su uslovi ko može da radi Elaborat, i oni su strožiji od uslova za članove Komisije, a onda se kaže da smo dužni da postupimo po zahtjevu Komisije (izmijenimo ili dopunimo Elaborat), koja može biti manje kompetentna (prema uslovima navedenim u Nacrtu Zakona) od obrađivača. Po mom mišljenju ovo nije ispravno.

Odgovor: Ne prihvata se.

Za kontrolu kvaliteta elaborata o procjeni uticaja na životnu sredine zadužena je komisija koju formira nadležni organ, u skladu sa navedenim zakonom, koja daje izvještaj o ocjeni elaborata sa predlogom odluke.

PRIMJEDBE NA TEKST NACRTA ZAKONA O PROCJENI UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU DOBIJENE OD STRANE NVO CZIP

Primjedba 1: Centar za zaštitu i proučavanje ptica ocjenjuje nacrt Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu izuzetnim napretkom u dijelu nacionalnog zakonodavstva koji prepoznaje i uvažava politike Evropske unije. Takođe, prema nacrtu Zakona vidno su pooštreni uslovi koji nosioci projekata za izradu procjene uticaja na životnu sredinu moraju zadovoljiti. Međutim, pojedini stavovi određenih članova zakona nisu detaljno obrazloženi što može izazvati polemiku u kasnijem tumačenju prilikom same implementacije zakona i izazvati problem sa nosiocima projekata što je bio ranije slučaj.

Takođe, ovaj zakon ne prepoznaje koncesije u dijelu predmeta procjene uticaja kao jednog od bitnih procesa koji utiču na životnu sredinu.

Kao poseban aneks je potrebno dodati listu popisa projekata za koje je potrebno uraditi procjenu uticaja na životnu sredinu, kao i precizno definisati nadležno tijelo u tom slučaju.

Zakon mora izričito sadržati obavezu procjene u slučajevima izdavanja koncesija u šumama i riječnim koritima u pogledu iskorištavanja mineralnih sirovina obzirom da smo svjedoci neadekvatnog gazdovanja koje ne poznaje privredne šume koje bi se namjenski sadile i koristile u drvoprerađi već se otvaraju šumarske jedinice u Emerald staništima. Ovo je naročito važno jer sam Zakon o koncesijama ne sadrži obavezu traženja mišljenja ili informacije o statusu zaštite područja čime se potvrđuje neusklađenost ostalih zakona koji se odnose na korišćenje prirodnih resursa, a novi zakon o procjeni uticaja bi mogao riješiti ovu dilemu.

Odgovor: Zakon o procjeni uticaja na životnu sredinu sprovodi se na za projekte se planiraju i izvode, a koji mogu značajno da utiču na životnu sredinu ili zdravlje ljudi. Dakle, koncesija

predstavlja pravo korišćenja prirodnog bogatstva, dobra u opštoj upotrebi i drugog dobra od opšteg interesa koje je u državnoj svojini, ili obavljanja djelatnosti od javnog interesa, uz plaćanje koncesione naknade od strane koncesionara ili pružanje finansijske naknade ili druge podrške koncesionaru za ostvarivanje odgovarajućeg javnog interesa, finansiranja, istraživanja, projektovanja, izgradnje ili rekonstrukcije, korišćenja, održavanja, revitalizacije i predaje objekta, uređaja ili postrojenja, u ugovorenom roku, u svojinu koncedenta, uključujući i druge slične oblike. U skladu s navedenim, koncesija predstavlja pravo na korišćenje prirodnog dobra, a procjena uticaja se sprovodi za projekte iz različitih oblasti, bilo da se radi o koncesiji ili ne. Ovde je akcenat na sprovođenju procjene za projekte koji podliježu procjeni uticaja, što obuhvata i koncesije.

Primjedba 2: Predmet procjene uticaja (Član 3):

Predmet procjene uticaja na životnu sredinu su projekti koji se planiraju i izvode, a koji mogu značajno da utiču na životnu sredinu ili zdravlje ljudi.

Procjena uticaja vrši se za projekte iz oblasti industrije, rudarstva, energetike, saobraćaja, turizma, poljoprivrede, šumarstva, vodoprivrede i komunalnih djelatnosti, kao i za sve projekte koji se planiraju u zaštićenom prirodnom dobru i u zaštićenoj okolini nepokretnog kulturnog dobra.

Odredbe ovog zakona ne primjenjuju se na projekte namijenjene odbrani, otklanjanju posljedica elementarnih nepogoda i prirodnih katastrofa.

Komentar na stav 2: Procjena uticaja vrši se za projekte iz oblasti šumarstva, posebno koncesija itd. U prilogu se nalazi spisak projekata za koje se vrši izrada procjene uticaja na životnu sredinu (Prilog 1).

Odgovor: Odgovor je dat na primjedbu 1.

Primjedba 3: Zahtjev za odlučivanje (član 10)

Nosilac projekta podnosi zahtjev za odlučivanje o potrebi izrade elaborata nadležnom organu.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana nosilac projekta podnosi:

- 1) opis lokacije;
- 2) opis projekta;
- 3) izvještaj ovlašćenog pravnog lica o "nultom stanju" segmenata životne sredine;
- 4) opis mogućih značajnih uticaja projekta na životnu sredinu;
- 5) popunjen upitnik o uticaju projekta na životnu sredinu.

Dokumentacija iz stava 2 ovog člana podnosi se u pisanoj formi u jedan primjerak u pisanoj formi, i jedan primjerak i u kom obliku.

Sadržaj dokumentacije iz stava 2 ovog člana se uređuje propisom organa državne uprave nadležnog za poslove zaštite životne sredine (u daljem tekstu Ministarstvo).

Komentar na stav 2: Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana nosilac projekta podnosi:

- 1) opis lokacije;
- 2) opis projekta;
- 3) izvještaj ovlašćenog pravnog lica o "nultom stanju" segmenata životne sredine;
- 4) opis mogućih značajnih uticaja projekta na životnu sredinu;
- 5) popunjen upitnik o uticaju projekta na životnu sredinu;
- 6) izvor podataka.

Odgovor: Prihvata se.

Primjedba 4: *Komentar na stav 3: Dokumentacija iz stava 2 ovog člana podnosi se u tri primjerka u pisanoj formi, i jedan primjerak i u elektronskom obliku.*

Odgovor: Prihvata se.

Primjedba 5: Obavješćavanje (Član 12), Nadležni organ obavješćava zainteresovane organe i organizacije i zainteresovanu javnost o podnijetom zahtjevu za odlučivanje o potrebi izrade elaborata, u roku od tri radna dana od dana prijema urednog zahtjeva.

Obavješćenje iz stava 1 ovog člana sadrži:

- 1) ime/naziv podnosioca zahtjeva;
- 2) naziv projekta;
- 3) mjesto i vrijeme uvida u dokumentaciju;
- 4) naziv i adresu nadležnog organa kome se dostavlja mišljenje.

Zainteresovani organi i organizacije i zainteresovana javnost mogu, u roku od pet radnih dana od dana prijema, odnosno objavljivanja obavješćenja iz stava 1 ovog člana, dostaviti mišljenje nadležnom organu o podnijetom zahtjevu.

Komentar na stav 3: Zainteresovani organi i organizacije i zainteresovana javnost mogu, u roku od sedam radnih dana od dana prijema, odnosno objavljivanja obavješćenja iz stava 1 ovog člana, dostaviti mišljenje nadležnom organu o podnijetom zahtjevu.

Odgovor: Ne prihvata se.

Ova primjedba se ne prihvata iz razloga uticaja na poslovni ambijent, jer su svi rokovi skraćeni kako bi se procedura propisana zakonom sprovela u što kraćem vremenskom roku.

Primjedba 6: Vezano za Zahtjev za određivanje obima i sadržaja (Član 15) propisano je da:

Nosilac projekta može podnijeti zahtjev za određivanje obima i sadržaja elaborata.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana nosilac projekta podnosi:

- 1) opšte informacije;
 - 2) opis lokacije;
 - 3) opis projekta;
 - 4) izvještaj ovlašćenog pravnog lica o "nultom stanju" segmenata životne sredine;
 - 5) opis razmatranih alternativa;
 - 6) opis segmenata životne sredine;
 - 7) opis mogućih značajnih uticaja projekta na životnu sredinu;
 - 8) opis mjera predviđenih u cilju sprječavanja, smanjenja ili otklanjanja značajnog štetnog uticaja na životnu sredinu;
 - 9) program praćenja uticaja na životnu sredinu;
 - 10) netehnički rezime informacija iz tač. 2 do 7 ovog stava;
 - 11) podatke o mogućim teškoćama na koje je naišao nosilac projekta u prikupljanju podataka i dokumentacije;
 - 12) rezultate sprovedenih postupaka uticaja planiranog projekta na životnu sredinu, shodno posebnim propisima;
 - 13) dodatne informacije i popunjen upitnik za određivanje obima i sadržaja elaborata.
- Bliži sadržaj dokumentacije iz stava 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Komentar na stav 2:

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana nosilac projekta podnosi:

- 1) opšte informacije;
- 2) opis lokacije;
- 3) opis projekta;
- 4) izvještaj ovlašćenog pravnog lica o "nultom stanju" segmenata životne sredine;
- 5) opis razmatranih alternativa;

- 6) opis segmenata životne sredine;
- 7) opis mogućih značajnih uticaja projekta na životnu sredinu;
- 8) opis mjera predviđenih u cilju sprječavanja, smanjenja ili otklanjanja značajnog štetnog uticaja na životnu sredinu;
- 9) program praćenja uticaja na životnu sredinu;
- 10) netehnički rezime informacija iz tač. 2 do 7 ovog stava;
- 11) podatke o mogućim teškoćama na koje je naišao nosilac projekta u prikupljanju podataka i dokumentacije;
- 12) rezultate sprovedenih postupaka uticaja planiranog projekta na životnu sredinu, shodno posebnim propisima;
- 13) dodatne informacije i popunjen upitnik za određivanje obima i sadržaja elaborate;
- 14) izvore podataka.

Odgovor: Prihvata se.

Primjedba 7: Uslovi za izradu elaborata (Član 19) utvrđeno je da Elaborat izrađuje pravno lice ili preduzetnik, koje je upisano u odgovarajući registar za obavljanje djelatnosti projektovanja, inženjeringa i izrade studija i analiza iz oblasti životne sredine. Pravno lice i preduzetnik iz stava 1 ovog člana mora obrazovati multidisciplinarni tim za izradu elaborata koji je sastavljen od lica kvalifikovanih za analizu uticaja projekta na pojedine segmente životne sredine. Za projekte koji se realizuju u zaštićenom području multidisciplinarni tim mora imati diplomiranog biologa. Lice je kvalifikovano za analizu uticaja projekta na pojedine segmente životne sredine, koje ima visoku stručnu spremu i najmanje pet godina rada u struci ili odgovarajuće naučno zvanje.

Komentar na stav 4: Za sve projekte koji se realizuju, bilo to u zaštićenom području ili ne, multidisciplinarni tim mora imati diplomiranog biologa.

Odgovor: Ne prihvata se.

Zbog značaja zaštićenih područja i potrebe njihovog očuvanja utvrđeno je da za projekte koji se realizuju u zaštićenom području multidisciplinarni tim mora imati diplomiranog biologa. Naime, praksa je pokazala da je bilo slučajeva, kada se radi o projektima koji se realizuju u zaštićenim područjima, da u timu za izradu elaborata nije bilo diplomiranog biologa kao stručnog kadra, što je neprihvatljivo sa aspekta zaštite njihovog statusa odnosno očuvanja biodiverziteta predmetnog područja.

PRIMJEDBE NA TEKST NACRTA ZAKONA O PROCJENI UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU DOBIJENE OD STRANE NVO OZON

Primjedba 1: U dijelu koji se odnosi na Opšte odredbe, odnosno Značenje izraza potrebno je u članu 7 definisati izraz „nulto stanje“ segmenata životne sredine koji se pominje u Članu 10 tačka 3, Članu 15 tačka 4. Smatramo neophodnim precizno definisanje pojma „nulto stanje“ segmenata životne sredine, kako bi se zatvorio prostor za različito tumačenje, što je bio slučaj u prethodnoj praksi i olakšalo nosiocima i obrađivaču da na najbolji mogući način urade elaborat procjene uticaja na životnu sredinu.

Odgovor: Prihvata se.

Primjedba 2: Smatramo da je u članu 7 potrebno definisati i šta se podrazumijeva pod izrazom „projekti namijenjeni odbrani“, koji se u Članu 3 istav 3 izuzimaju od obaveze primjene ovog Zakona. Kako smo u prethodnoj praksi takođe imali različita tumačenja ovog izraza, naročito tokom uništavanja viškova naoružanja, a imajući u vidu problematiku vezanu za značajnu količinu

neeksplozivnih eksplozivnih naprava u Jadranskom moru i vojni otpad, vjerujemo da je potrebno precizirati šta se podrazumijeva pod projektima namjenjenim odbrani, kako bi se sistem na najbolji mogući način pripremio za zaštitu životne sredine, morskog ekosistema i zdravlja ljudi, što može biti ugroženo ukoliko se ne posveti potreban nivo odgovornosti.

Odgovor: Ne prihvata se.

Ovo pitanje je uređeno posebnim propisima koji uređuju oblast vojske. Naime, Zakonom o vojsci koji je donešen u avgustu 2017. godine u članu 31 propisano je, da se o materijalnom zbrinjavanju i opremanju Vojske stara Ministarstvo odbrane, koje obuhvata između ostalog i uništavanje naoružanja i ubojnih sredstava. Takođe, istim članom predviđeno je i donošenje podzakonskog akta koji će, između ostalog, bliže urediti ovo pitanje kao i pitanje zaštite životne sredine.

Primjedba 3: U dijelu II, koji se odnosi na postupak procjene uticaja, odnosno uslovi za izradu elaborata, propisano je u članu 19 stav 3, favorizuje se određeno zanimanje, konkretno diplomirani biolog što je bez obzira na nespornu potrebu takvog profila u multidisciplinarnog tima, naročito ako se radi o zaštićenom području, ipak diskriminatorski prema drugim zanimanjima koja bi trebalo da budu zastupljena u multidisciplinarnom timu i drugim vrstama projektima gdje je procjena uticaja na životnu sredinu takođe veoma kompleksna a radi se recimo o devastiranim prostorima, industrijskim crnim tačkama itd. Uostalom, u članu 22 stav 3 ostavljena je mogućnost da „Komisija za procjenu uticaja može zahtijevati od nosioca projekta dopunu članova multidisciplinarnog tima za pojedine segmente životne sredine koji su od značaja za predmetni projekat i dokaze o ispunjenosti uslova”, što je po nama sasvim dovoljno.

Odgovor: Ne prihvata se.

Ne smatramo da je diskriminatorski, jer se prvenstveno radi o procjeni uticaja na segmente životne sredine u zaštićenim područjima i da je za takvu procjenu neophodan stručni kadar. Budući da se radi o područjima koja su na osnovu stručnih studija zaštite kvalifikovana kao zaštićena područja na osnovu bogatstva i raznovrsnosti biljnog i životinjskog svijeta, potpuno je opravdano da bude zastupljen biolog, koji će sa stručnog aspekta učestvovati u izradi elaborata koji se odnosi na segment zaštite biodiverziteta odnosno zaštite prirode.

Primjedba 4: Dalje, u dijelu koji se odnosi na javnu raspravu o elaboratu, član 20 stav 3 definiše uslove vezane za javnu tribinu dodati i „Javna tribina se organizuje u prostoru koji je u vlasništvu nadležnog organa ili ga je nadležni organ obezbijedio za tu potrebu.“ Kako smo u prethodnoj praksi imali situacije da se javne tribine organizuju u neadekvatnim prostorima, koji su u vlasništvu nosioca, odnosno investitora, što nije neutralan ambijent pogodan za argumentovani javni dijalog, već se može tumačiti i kao vrsta pritiska na zainteresovanu javnost i javnost, smatramo da se zakon treba odrediti i prema ovom važnom dijelu javne rasprave.

Odgovor: Ne prihvata se.

Ovo nije preporučljivo iz razloga što je javnu raspravu najbolje organizovati po mogućnosti na samoj lokaciji ili u blizini iste, zbog zainteresovane javnosti.

Primjedba 5: Dalje, u članu 20 stav 4 potrebno je povećati broj lica koje učestvuju na javnoj tribini na sledeći način: „Na javnoj tribini učestvuje nosilac projekta, rukovodilac ili koordinator multidisciplinarnog tima kojeg formira obrađivač i još najmanje jedno lice koje je učestvovalo u izradi elaborata“. Smatramo da bi na ovaj način unaprijedili kvalitet javnih tribina i zainteresovanoj javnosti omogućili da vodi argumentovan dijalog na kvalitetan način, uz maksimalno minimaliziranje prostora za eventualni izostanak traženih odgovora i pojašnjena od strane nosioca i obrađivača.

Odgovor: Prihvata se.

Primjedba 6: U dijelu koji se odnosi na pravo na žalbu, u članu 14 i članu 25 potrebno je definisati kome podnijeti žalbu na odluke koju je donio nadležni organ iz organ iz člana 4 stav 1 tačka 1.

Ukoliko se to ne definiše, onda nema drugostepenog postupka protov ovog nadležnog organa (državna uprava), što je još jedan zaštitni mehanizam, već se odmah pokreće upravni spor.

Smatramo da je potrebno prepoznati Agenciju za zaštitu prirode i životne sredine, kao taj nadležni organ, a Ministarstvo održivog razvoja i turizma, kao organ kod koga se pokreće drugostepeni postupak.

Odgovor: Ne prihvata se.

Uredbom o organizaciji i načinu rada i državne uprave u članu 21 utvrđeno je da Ministarstvo održivog razvoja i turizma vrši upravni nadzor u oblastima za koje je osnovano, odnosno vrši nadzor nad Agencijom za zaštitu prirode i životne sredine, koja je u sastavu ovog Ministarstva. Analognom primjenom Zakona o upravnom postupku, kao materijalnim propisom, nesporno je da po žalbama podnesenim protiv rješenja Agencije odlučuje ovo Ministarstvo, tako da ne prihvatamo ovu primjedbu.

Primjedba 7: U dijelu koji se odnosi na obavještanje, vođenje evidencije i stavljanje podataka na uvid, odnosno načinima obavještanja javnosti smatramo da je u članu 29 potrebno definisati i obavezu obavještanja putem Mjesnih zajednica (MZ) koje imaju nadležnosti na području koje će biti zahvaćeno uticajem projekta. Imajući u vidu sve specifičnosti društva, naročito sjevernog regiona Crne Gore (tehnički problemi sa komunikacionim kanalima, socijalni momenat, platežna moć, vremenski uslovi naročito tokom zimskog perioda, rejting lokalnih emitera...) smatramo da bi u proces obavještanja javnosti ovaj Zakon morao da prepozna lokalni interes i uključi Mjesne zajednice. Uključivanjem Mjesnih zajednica država bi se zaštitila i u slučaju pokretanja pravnih postupaka zbog kršenja prava na informisanje, odnosno prava na učešće u procesu donošenja odluka koje se tiču pitanja životne sredine.

Odgovor: Ne prihvata se.

Ovo je već definisano Zakonom i navedeno je u pomenutom članu 29 da kada je na osnovu ovog zakona nadležni organ dužan da obavijesti javnost, obavještanje se vrši putem najmanje jednog lokalnog ili dnevnog lista koji izlazi na području koje će biti zahvaćeno uticajem planiranog projekta, kao i putem elektronskih medija. Zainteresovane organe i organizacije nadležni organ obavještava preko pošte, putem telefaksa i elektronskim putem, kao i na svojim web stranicama, i na druge relevantne načine obavješavanja zavisno od prirode, lokacije i veličine projekta i njegovog uticaja na životnu sredinu. Smatramo da je ovako navedeno, dovoljno i daje više mogućnosti za svaki vid oglašavanja bilo putem flajera ili plakata na oglasnim tablama ili bilo koji drugi način, koji se smatra relevantnim. Osim navedenog praksa je pokazala da su mjesne zajednice obaviještene od strane nadležnih organa o terminima održavanja javnih rasprava, što je potvrđeno i na javnoj tribini od predstavnika lokalnih samouprava i Agencije za zaštitu prirode i životne sredine.

Primjedba 8: Odnosi se na Stavljanje podataka na uvid, odnosno na član 32 u stav 1, u kontekstu podnošenja zahtjeva za uvid u kompletnu dokumentaciju dodati: „i u elektronskoj formi”. Imajući u vidu da se i kroz obavještanje javnosti u članu 29 stav 2 prepoznala elektronska pošta kao relevantan oblik komunikacije, smatramo da je isto potrebno omogućiti i u djelu podnošenja zahtjeva za uvid u kompletnu dokumentaciju.

Odgovor: Prihvata se.

PRIMJEDBE NA TEKST NACRTA ZAKONA O PROCJENI UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU DOBIJENE OD STRANE PRIJESTONICE CETINJE

Primjedba 1: Procjena uticaja na životnu sredinu je kompleksno pitanje i potrebno ga je rešavati ne jednim Zakonom, već se moraju uzeti u obzir svi relevantni faktori koji tangiraju ovu oblast. Potrebno je navesti za koje projekte je nadležna Agencija za zaštitu prirode i životne sredine a za koje projekte su nadležni organi lokalne uprave. Navedeno bi zahtijevalo i podjelu Uredbe o projektima za koje se vrši procjena uticaja na životnu sredinu na organ uprave i organ lokalne uprave.

Odgovor: Ne prihvata se.

Podjela nadležnosti između centralnog i lokalnog nivoa izvršena je članom 4 Nacrta Zakona, kojim je definisan nadležni organ. Pri tome ukazujemo da je Uredbom o povjeravanju dijela poslova Ministarstva održivog razvoja i turizma jedinicama lokalne samouprave, shodno Zakonu o planiranju prostora i izgradnji objekata, izvršeno povjeravanje poslova koji su u nadležnosti Ministarstva jedinicama lokalne samouprave. Iz navedenih razloga razloga smatramo da nije moguće utvrditi posebnu listu za lokalnu samoupravu, jer će lokalna samouprava biti nadležna za projekte koje joj u nadležnost povjeri Ministarstvo, odnosno za koje saglasnosti daje lokalna samouprava.

Primjedba 2: Pri podnošenju zahtjeva o procjeni uticaja na životnu sredinu nosilac projekta treba dostaviti i pravo svojine (list nepokretnosti), pravo korišćenja lokacije ili objekta ovjereno od notara. U praksi se dešavalo da se podnese zahtjev za procjenu uticaja na životnu sredinu a lokacija nije imovinski pravno regulisana, objekat se nalazi na jednoj urbanističkoj parceli-nije urađena parcelacija tj više lica posjeduju tu parcelu, dolazi do kršenja Zakona o imovinsko pravnim odnosima i kako se odluka o procjeni uticaja na životnu sredinu donosi rješenjem koji je upravni postupak – krši se Zakon o upravnom postupku.

Odgovor: Ne prihvata se.

Dobijanje saglasnosti na elaborat je samo jedan od uslova koji je neophodan za buduću realizaciju projekta, bilo da se radi o dobijanju građevinske dozvole ili saglasnosti za obavljanje djelatnosti. Ovim zakonom se procjenjuju mogući negativni uticaji na životnu sredinu projekta i propisuju mjere zaštite životne sredine, tako da pitanje vlasništva nad određenom parcelom, odnosno imovinsko-pravnih odnosa nije predmet ovog Zakona, već je isto predmet propisa, kojima je uređena ova oblast i u skladu sa kojima se vode posebni upravni postupci.

Primjedba 3: Neophodno je da nosioc projekta dostavi tri primjerka elaborata jer članom 24 Nacrta zakona „Odluku sa elaboratom nadležni organ je dužan da dostavi ekološkoj inspekciji u roku od 5 radnih dana od dana donošenja odluke“, dok članom 17 istog nacrta zakona elaborat se podnosi u pisanoj formi u dva primjerka i u elektronskom obliku. Jedan primjerak elaborata dostavlja se nosiocu projekta, jedan primjerak arhivi, jedan primjerak ekološkoj inspekciji.

Odgovor: Prihvata se.

Primjedba 4: Takođe treba navesti u Nacrtu zakona da nadležni organ treba ovjeriti dokumentaciju za odlučivanje o potrebi procjene uticaja na životnu sredinu i elaborat koji se dostavlja ekološkoj inspekciji i nosiocu projekta, ovo iz razloga da ne bi došlo do neželjenih efekata tj. malverzacija vezano za elaborat.

Odgovor: Ne prihvata se.

Ovo nije potrebno, jer shodno Nacrtu ovog zakona, rješenje o davanju saglasnosti sadrži uslove zaštite životne sredine, mjere zaštite koje je nosilac projekta dužan da preduzima i mjere praćenja stanja životne sredine, što do sada nije bio slučaj po važećem Zakonu. Na ovaj način se obezbjeđuje

sigurnost realizacije uslova i mjera utvrđenih elaboratom, koji su sada sastavni dio rješenja o davanju saglasnosti, koje je pečatirano i potpisano od starješine nadležnog organa.

Primjedba 5: Takođe je potrebno navesti da organi koji obrazuju komisiju za ocjenu elaborata trebaju imati Troškovnik koji bi regulisao visinu nadoknade u zavisnosti od veličine projekta projekta. Visina naknade bi trebala biti unificirana.

Odgovor: Prihvata se.

Naime ovo pitanje će biti uređeno članom 21 Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu. Takođe, ovo pitanje će biti razmotreno u daljoj komunikaciji sa Ministarstvom finansija.

PRIMJEDBE NA TEKST NACRTA ZAKONA O PROCJENI UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU DOBIJENE OD STRANE OPŠTINE TIVAT

Primjedba 1: Odredbom člana 4 predmetnog Nacrta navedeno je da „*Nadležni organ odgovoran za sprovođenje postupka procjene uticaja (u daljem tekstu: nadležni organ) je:*

1) organ uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine – za projekte za koje je potrebna građevinska dozvola odnosno prijava građenja i za projekte za koje saglasnosti, odobrenja i dozvole izdaje drugi organ državne uprave;

2) organ lokalne uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine za projekte za koje je potrebna prijava građenja i za projekte za koje saglasnosti, odobrenja i dozvole izdaju drugi organi lokalne uprave i za ostale projekte.”

Sumirajući navedeno zaključujemo da nije jasno definisan nadležni organ za sprovođenje postupka procjene uticaja na životnu sredinu, te je potrebno da navedeni član bude precizniji, u kom pravcu skrećemo pažnju na novi Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata, sa čim u vezi predlažemo da navedeni član glasi:

„Nadležni organ odgovoran za sprovođenje postupka procjene uticaja (u daljem tekstu nadležni organ) je:

1) organ uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine – za projekte za koje je potrebno izdavanje građevinske dozvole;

2) organ lokalne uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine – za projekta za koje nije potrebno izdavanje građevinske dozvole.”

Odgovor: Ne prihvata se.

Zakon ne tretira samo projekte za koje je potrebna građevinska dozvola ili prijava radova, već i druge projekte za koje se izdaju druge saglasnosti, odobrenja, dozvole (kao npr. projekat bušenja u cilju vodosnabdijevanja, pošumljavanje i krčenje šuma, istraživanje i proizvodnja ugljovodonika i sl.), tako da nije moguće definisati kao je predloženo primjedbom. Takođe, ukazujemo da smo pitanje podjele nadležnosti uskladili sa odredbama novog Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata.

Primjedba 2: Dalje, odredbom člana 10 stav 2 tačka 3, propisano je da se dostavlja izvještaj ovlašćenog pravnog lica o “nultom stanju” segmenata životne sredine. Iz navedenog nije jasno ko je ovlašćeno pravno lice. Mišljenja smo da bi navedenu odrednicu trebalo precizirati na način da ovlašćeno pravno lice za izradu izvještaja za nulto stanje bude isključivo Agencija za zaštitu prirode i životne sredine

Odgovor: Odgovor je dat na primjedbu 3 datu od strane Aleksandra Duborije.

Primjedba 3: Mišljenja smo da se u odredbi člana 13 treba dodati novi stav 6, koji bi glasio: „*Odluka iz stava 1 ovog člana je sastavni dio dokumentacije potrebne za pribavljanje dozvole, odnosno prijave*

građenja”. Navedeno iz razloga jasnih daljih postupaka inspekcijskih organa u smislu vođenja nadzora iz njihovog djelokruga.

Odgovor: Ne prihvata se.

Uređeno odredbom člana 6 stav 3 Nacrta zakona.

Primjedba 4: Odredbom člana 24 stav 2 tačka 2 propisano je: *„Uslove zaštite životne sredine, opis svih komponenti projekta i/ili mjera koje je nosilac projekta dužan da preduzima u cilju izbjegavanja, sprječavanja, otklanjanja ili ublažavanja štetnih posljedica, i mjere praćenja stanja životne sredine”*. Mišljenja smo, obzirom da su, opis svih komponenti projekta i/ili mjera koje je nosilac projekta dužan da preduzima u cilju izbjegavanja, sprječavanja, otklanjanja ili ublažavanja štetnih posljedica, i mjere praćenja stanja životne sredine, Poglavlja Elaborata, da je jako obimno prenositi ih u odluku o davanju saglasnosti na elaborat, te da je dovoljno pozvati se u odluci o davanju saglasnosti na elaborat na Poglavlja iz Elaborata koja se odnose na mjere u cilju izbjegavanja, sprječavanja, otklanjanja ili ublažavanja štetnih posljedica, i mjere praćenja stanja životne sredine.

Odgovor: Ne prihvata se.

Ovo iz razloga jer je u pitanju zahtjev iz nove directive 2014/52/EU, s kojom se usklađuje ovaj Zakon.

Primjedba 5: Smatramo da u konačnom je neophodno da jedan primjerak elaborata na koji je data saglasnost ostane na trajno čuvanje organu koji je donio odluku, a da se po jedan primjerak navedenog elaborata dostavlja nosiocu projekta, odnosno ekološkoj inspekciji. Na navedeni način bi se postiguo kontinuitet u nadzoru na elaboratim nad kojima je data saglasnost u smislu kako inspekcijskog nadzora nad istima tako i monitoringa.

Odgovor: Ne prihvata se.

Zakonom o arhivskoj djelatnosti uređen je način, uslovi i rokovi čuvanja arhivske građe. Osim toga, u interesu je nosioca projekta da trajno čuva elaborat na koji je dobio saglasnost, jer je njegova obaveza da sprovodi mjere iz istog i da ga posjeduje u slučaju obavljanja inspekcijskog nadzora i vršenja uvida u isti.

PRIMJEDBAI NA TEKST NACRTA ZAKONA O PROCJENI UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU DOBIJENE OD STRANE OPŠTINE DANILOVGRAD

Primjedba 1: U kontekstu člana 4, Uredbom o povjeravajau dijela poslova ministarstva održivog razvoja i turizma jedinicama lokalne samouprave (“Sl. list CG “br. 68/17) poslovi koji su u nadležnosti Ministarstva, a definisani su članom 74 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, (osim za složene inženjerske objekte), povjeravaju se jedinicama lokalne samouprave do uspostavljanja elektronske komunikacije u skladu sa zakonom, a najduže do 31. decembra 2018. godine. Da li će jedinici lokalne samouprave nastaviti sa sprovođenjem postupka procjene uticaja na životnu sredinu nakon uvođenja sistema elektronske komunikacije odnosno isteka roka za povjeravanje gore navedenih poslova? Ukoliko hoće u tom slučaju je potrebno članom četiri predvidjeti uredbu kojom će se jasno definisati vrste projekata za koje će opštine odnosno Agencija za zaštitu prirode i životne sredine sprovoditi postupak procjene uticaja. Drugi mogući način da ovaj član bude primjenjiv je da se jasno precizira istim da će lokalne samouprave vršiti postupak procjene uticaja za sve projekte na čije idejno rješenje saglasnost daje gradski arhitekta.

Odgovor: Nacrt zakona o procjeni uticaja je usklađen je sa novim Zakonom o planiranju i izgradnji objekata, na osnovu kojeg je donešena Uredba o povjeravanju dijela poslova Ministarstva održivog razvoja i turizma jedinicama lokalne samouprave kojom je utvrđeno da se određeni poslovi

Ministarstva održivog razvoja i turizma mogu povjeriti jedinicama lokalne samouprave, do uspostavljanja elektronske komunikacije. Pri tome ukazujemo da navedeno ne znači da jedinice lokalne samouprave neće sprovoditi postupak procjene uticaja u narednom periodu. Naime, odredbom člana 244 navedenog zakona utvrđeno je da će se odredbe člana 7 ranije važećeg Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata primjenjivati do donošenja Plana generalne regulacije Crne Gore. Navedenom odredbom člana 7 utvrđeni su državni objekti od opšteg interesa i lokalni objekti od opšteg interesa, shodno kojoj podjeli se određuje i nadležni organ za sprovođenje postupka procjene uticaja.

Primjedba 2: U kontekstu člana 7, potrebno je definisati što se tačno podrazumijeva pod terminom nulto stanje.

Odgovor: Dat je na primjedbu 3 datu od strane Aleksandra Duborije.

Primjedba 3: U kontekstu Člana 17, Elaborat o procjeni uticaja na životnu sredinu je dovoljno podnijeti u jednoj pisanoj i jednoj elektronskoj formi.

Odgovor: Ne prihvata se.

Većina opština traži da se dokumentacija podnosi u tri primjerka.

Primjedba 4: U kontekstu Člana 22, stav 5 i stav 3 se ne odnose na rokove. Potrebno je zadnji stav ovog člana usaglasiti sa predhodnim stavovima istog.

Odgovor: Prihvata se.

Poslednji stav člana 22 treba da glasi: „U rok iz stava 6 ovog člana ne uračunava se vrijeme ostavljeno nosiocu projekta u smislu stava 4 ovog člana”.

Primjedba 5: U kontekstu Člana 23, iako pojedine jedinice lokalne samouprave i Agencija za zaštitu prirode i životne sredine imaju Odluke kojima se definišu troškovi rada Komisije za ocjenu elaborata procjene uticaja na životnu sredinu poželjno je donijeti jedinstveni akt kojim će biti definisani troškovi rada komisije.

Odgovor: Dat je odgovor na primjedbu 5 datu od strane Prijestonice Cetinje.

Primjedba 6: U kontekstu Člana 31 i 33, za potrebe vođenja Glavne knjige o postupcima procjene uticaja na životnu sredinu ekološka inspekcija treba biti obavezna dostavljati ovlašćenom pravnom licu (Agenciji za zaštitu prirode i životne sredine ili lokalnoj upravi) izvještaje o izvršenim kontrolama o realizaciji mjera definisanih saglasnošću na elaborat ili odlukom da nije potrebna procjena uticaja. Organi koji vode postupak procjene uticaja kao i javnost koja doprinosi kvalitetu ovog postupka nemaju povratne informacije u kom stepenu se primjenjuju mjere zaštite životne sredine koje su izrečene saglasnostima na ovaj postupak. Zato je članom 31 ili 33 potrebno precizirati da ekološka inspekcija tokom kontrole izgradnje i funkcionisanja objekta proslijedi zapisnik sa terena ovlašćenom pravnom licu koje vodi postupak procjene uticaja na životnu sredinu, a isti će biti sastavni dio javne knjige.

Odgovor: Prihvata se.

U članu 27 će biti definisano da o realizaciji mjera iz stava 2 ovog člana ekološki inspektor sačinjava zapisnik koji dostavlja nadležnom organu”.

Primjedba 6: U kontekstu Člana 32, stav: Nadležni organ je dužan da zainteresovanim organima i organizacijama i javnosti stavi na uvid kompletnu dokumentaciju o sprovedenom postupku procjene uticaja, na zahtjev podnijet u pisanoj formi, u roku od 15 dana od prijema zahtjeva.

Potrebno dodati: ... na zahtjev podnijet u pisanoj *i elektronskoj* formi, u roku od 15 dana od prijema zahtjeva. Ovo iz razloga da bi se olakšala sama komunikacija.

Odgovor: Prihvata se.

Ukoliko se dodaje trebalo bi dodati „ili u elektronskoj formi“. Suvišno je da se zahtjev podnosi i u pisanoj i u elektronskoj formi, stranka neka izabere.

PRIMJEDBE NA TEKST NACRTA ZAKONA O PROCJENI UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU DOBIJENE OD STRANE OPŠTINE HERCEG NOVI

Primjedba 1: U članu 4, stoji da: „ Nadležni organ odgovoran za sprovođenje postupka procjene uticaja (u daljem tekstu: nadležni organ) je:

1) organ uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine – za projekte za koje je potrebna građevinska dozvola odnosno prijava građenja i za projekte za koje saglasnosti, odobrenja i dozvole izdaje drugi organ državne uprave;

2) organ lokalne uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine za projekte za koje je potrebna prijava građenja i za projekte za koje saglasnosti, odobrenja i dozvole izdaju drugi organi lokalne uprave i za ostale projekte. “

Primjedba: U navedenom članu treba preciznije navesti nadležnosti organa uprave i organa lokalne samouprave. Obzirom da je prijava gradnje po Zakonu o planiranju prostora i izgradnji objekata povjerena nadležnom Ministarstvu nejasno je, o kojim se projektima radi, dolazi do zakonske neusaglašenosti.

Odgovor: Odgovor je dat na primjedbu 1 podnešenu od strane Prijestonice Cetinje.

Primjedba 2: U članu 10 stav 2 tačka 3, stoji da: “Izvještaj ovlašćenog pravnog lica o “nultom stanju” segmenata životne sredine”. Potrebno je precizirati ovlašćeno pravno lice koje izrađuje ovaj izvještaj? Koji parametri se mjere i koliko dugo? Ko snosi troškove ? Treba definisati, u zavisnosti od vrste planirane aktivnosti i lokacijskih karakteristika, mjerenje kojih parametara treba da obuhvate, ovi izvještaji „zatečenog stanja“ (kvalitet vazduha, kvalitet površinskih, podzemnih i otpadnih voda , kvalitet zemljišta, mjerenje nivoa buke....).Ovo je važno definisati, jer je izrada ovih izvještaja relativno veliki trošak za investitora, a uglavnom se radi o manjim projektima, u kojima nema finansijske opravdanosti za ove troškove. Takođe, treba definisati, da li mogu, i ako mogu u kojim slučajevima, da se ovi podaci (određenih parametara) koriste iz jedinstvenog informacionog sistema zaštite životne sredine (monitoringa) koje je obavezna da sprovodi i vodi Agencija za zaštitu životne sredine.

Odgovor: Odgovor je dat na primjedbu 3 koji je podnio Aleksandar Duborija.

Primjedba 3: U članu 10 stav 3, stoji da: “Dokumentacija iz stava 2 ovog člana podnosi se u pisanoj formi u jedan primjerak u pisanoj formi, i jedan primjerak i u elektronskom obliku”. Smatramo, da i dalje treba da stoji da se dokumentacija podnosi u 3 primjerka u pisanoj formi i jedan primjerak u elektronskom obliku. Do sada je bilo, da jedan primjerak ostaje u dosijeu nadležnog organa, a dva primjerka su se vraćala podnosiocu zahtjeva, pri čemu je jedan primjerak dokumentacije ostajao kod nosioca projekta, a drugi se predavao nadležnom organu za izdavanje građevinske dozvole (kao dio tehničke dokumentacije). S obzirom da, je u novom Zakonu o planiranju prostora i izgradnji objekata, došlo do znatnih izmjena oko načina izdavanja odobrenja za gradnju objekata, trebalo bi uskladiti isto.

Odgovor: Prihvata se.

Primjedba 4: U članu 17 stav 3, stoji da: „Elaborat iz stava 2 ovog člana podnosi se u pisanoj formi u dva primjerka i u elektronskom obliku“. Smatramo da treba da stoji da se dokumentacija podnosi u 3 primjerka u pisanoj formi i jedan primjerak u elektronskom obliku. Kao i u primjedbi u članu 10 (Odlučivanje o potrebi izrade Elaborata), i kod Elaborata, jedan primjerak mora da ostane u dosijeu nadležnog organa, a dva primjerka da se vrate podnosiocu zahtjeva.

Odgovor:

Prihvata se primjedba u dijelu da se dokumentacija podnosi u 3 primjerka.

Ne prihvata se u dijelu da se dva primjerka vrate podnosiocu zahtjeva iz razloga što jedan primjerak ostaje u arhivi nadležnog organa, jedan ekološkoj inspekciji i jedan nosiocu projekta.

Primjedba 5: Takođe, potrebno je precizirati, za druga dva Elaborata, kod koga se trebaju nalaziti, kao i dodati novi član koji će definisati način ovjere Elaborata na koji je data saglasnost (kao i dokumentacije iz I faze). To se može uraditi na sličan način, kao što se ovjerava tehnička dokumentacija, a propisano je članom 9 Pravilnika o načinu izrade, razmjeri i bližoj sadržini tehničke dokumentacije („Sl. List CG“, br. 23/14,32/15, 75/15), tada će se izbjeći mogućnosti zloupotrebe „prihvaćenih“ Elaborata.

Odgovor: Odgovor je dat na primjedbu 4 koji je dobijen od strane Prijestonice Cetinje.

Primjedba 5: U članu 24 stav 2, stoji da „ uslove zaštite zivotne sredine, opis svih komponenti projekta i/ili mjera koje je nosilac projekta dužan da preduzima u cilju izbjegavanja, sprječavanja, otklanjanja ili ublažavanja štetnih posljedica, i mjere praćenja stanja životne sredine.“

Primjedba: Ne slažemo se sa ovim, jer sastavni dio rješenje o davanju saglasnosti je Elaborat u kome su propisane sve ove mjere i monitoring.

U Odluci se može pozvati na Poglavlja u kojima su definisane mjere i predviđeni monitoring. (isto važi i za član 13 stav 4).

Odgovor: Odgovor dat na Primjedba 4 podnesen od strane Opštine Tivat.

Primjedba 6: U članu 27 stav 5, stoji da: “Kada ekološki inspektor shodno odredbama st. 2 i 3 ovog člana utvrdi da nijesu realizovane sve mjere predviđene elaboratom odnosno odlukom da nije potrebna izrada elaborata, ne može se upisati objekat u katastar nepokretnosti odnosno izdati odobrenje za obavljanje djelatnosti. Slažemo se sa istim, ali nam je nejasno, kako i na koji način će se ostvariti komunikacija između svih ovih organa, tj. Uprave za nekretnine, organa uprave i lokalne samouprave koje izdaju rješenja za obavljanje djelatnosti, organa uprave i lokalne samouprave koji su odgovorni za sprovođenje postupka procijene uticaja, pravnih lica (revidenti) za prijavu gradnje i izdavanje građevinskih dozvola i Ekološke inspekcije.

Odgovor: Shodno posebnim propisima, nadležni organi neće izvršiti upis objekata u katastar nepokretnosti, izdati upotrebnu dozvolu, odnosno neće izdati odobrenje za obavljanje djelatnosti, bez izvještaja ekološke inspekcije da su realizovane sve mjere, jer je to samo jedan od dokumenata u nizu pribavljanja potrebne dokumentacije za izdavanje konačnog rješenja.